

Gezamenlijk gedragen medezeggenschap

Geplaatst op 3 augustus 2020

Met de inwerkingtreding van de Wmcz 2018 krijgt LOC veel vragen, variërend van: hoe stel je een visie op de medezeggenschap op en is dat wel nodig? Tot: doet de cliëntenraad daarvoor een voorstel aan de bestuurder en wie stelt de visie vast? Kortom: wie neemt de regie en hoe bepaal je gezamenlijk het visieproces?

Dit artikel verscheen in de zomereditie van [Zorg & Zeggenschap](#), het tijdschrift dat LOC ieder kwartaal uitbrengt.

Waarom een gezamenlijke visie op medezeggenschap?

De zorgaanbieder is verantwoordelijk voor het bestaan, functioneren en faciliteren van de medezeggenschap. Hij stelt de medezeggenschapsregeling vast en heeft daarvoor instemming van de cliëntenraad nodig. Het is belangrijk van elkaar te weten waar je staat. De essentie van medezeggenschap is dat je het gezamenlijk doet. Zorgvuldig samen het proces naar een gedragen visie doorlopen is bepalend. Kern van de Wmcz 2018 is dat invloed op de zorg zo dicht mogelijk bij de dagelijkse gang van zaken wordt uitgeoefend. Daar waar besluiten worden genomen die direct invloed hebben op het dagelijks leven.

Hoe organiseer je invloed?

Invloed aan de basis is leidend, hoe je de bredere invloed organiseert is hiervan afgeleid. De kracht van waardevolle medezeggenschap ligt in samenspraak over wat ze intrinsiek voor alle betrokkenen betekent: wat is de rol en plek in de besluitvorming? Dat raakt de besturing en de besluitvormingscyclus in de zorgorganisatie. Het moet duidelijk zijn hoe verantwoordelijkheden liggen. Want: gesprekspartner voor de raad is een beslissingsbevoegde functionaris.

Visie is erkenning en herkenning van de cliëntvertegenwoordiging

Basis voor de medezeggenschapsvisie is de vaststelling: wat betekent medezeggenschap voor ieder van ons (cliëntenraad én management)? En hoe kijken we samen naar onze gezamenlijkheid (naar elkaars rol

en positie)? Wat draagt ieder bij, hoe past dat bij samen werken aan waardevolle belangenbehartiging? En wat is de rol van informeel contact hierin. Respect voor ieders plek en verantwoordelijkheid – daar draait het om. Hoe je dan een visie formuleert verschilt per zorgsector en ontwikkelingsstadium van de medezeggenschap.

Terug naar de bedoeling

Ontwikkeling van de gezamenlijke visie verloopt divers en per sector verschillend. In de kern geldt: waar wil je de invloed regelen en hoe leg je dat vast (hoe ziet dat er uit)? Houd daarbij de bedoeling in beeld: waarom is er zorg en waarom bestaat er medezeggenschap? Over de invloed die je vastlegt: wat betekent dit dan voor wat wij samen te doen hebben?

Hoe faciliteert LOC in visieontwikkeling?

Een paar voorbeelden uit de praktijk:

- Bestuur en medezeggenschap van een zorgorganisatie nemen uitgangspunten van de Wmcz 2018 letterlijk. Samen terug naar waar invloed hoort: dicht bij de zorg, aangepast aan mogelijkheden cliënten. Een proces dat een groot deel van 2019/2020 beslaat. Invloed staat centraal, ook hoe je kijkt naar de stem van cliënten. Hoe die optimaal een plek heeft en krijgt in besluitvorming.
- Hoe je kijkt bepaalt de samenwerking. Cliëntenraden gaan het gesprek over visie niet aan, zij houden de letter van de wet aan. Voor de bestuurder is dat niet acceptabel. De uitdaging blijkt de bewustwording dat beweging van twee kanten moet komen.
- Samen zoeken naar het waarom van de organisatie (gebaande structuren en paden los durven laten). In nabijheid met alle betrokkenen aansluiten, komen tot een besluit dat bewoners direct raakt. Hun mening en keuzes zijn van invloed en medebepalend.

Praktische tips om samen tot een gedragen visie te komen:

- Bepaal dat je samen verder wilt, dat je verder kunt en waarom dan?
- Zorg dat regie over het proces van tevoren wordt afgesproken en daarna bewaakt.
- Ga met alle betrokkenen het gesprek aan waar invloed over moet gaan.
- Neem tijd voor onderlinge bespreking van ieders visie in gemengde groepen.
- Laat de visieontwikkeling begeleiden door een onafhankelijk gespreksleider.
- Vraag hem/haar mee te denken in hoe je de visie vastlegt en vertaalt in afspraken.
- Evaluer ieder jaar de medezeggenschap of je nog op de vastgestelde route zit.
- Bij twijfel niet afwachten, maar stel vragen en deel dilemma's.

Meer weten?

- [Lees de handreiking of beluister de podcast over Visie op medezeggenschap](#)
- Neem voor meer informatie en voor al je andere vragen contact op met de vraagbaak van LOC. Deze is telefonisch bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 09:00 tot 17:00 uur op (030) 284 32 00. Je kunt ook mailen naar vraagbaak@loc.nl.

[Handreiking en Podcast over Visie op medezeggenschap](#)

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Wet medezeggenschap \(Wmcz\)](#), [Adviesonderwerpen van de cliëntenraad](#), [Kwaliteit jeugdzorg](#), [Dienstverlening aan cliëntenraden](#)